

03457676

VRHOVNI SAVET ODBRANE

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

STENOGRAFSKE BELEŠKE

sa 18. sednice

VRHOVNOG SAVETA ODBRANE

-- održane 7. februara 1994. godine --

BEOGRAD

STENOGRAFSKE BELEŠKE

sa 18. sednice

VRHOVN OG SAVETA ODBRANE

ODRŽANE 7. FEBRUARA 1994. GODINE

Sednica je počela s radom u 18,15 sati.

Prisustvovali su: Zoran Lilić, predsednik Savezne Republike Jugoslavije - predsednik Vrhovnog saveta odbrane; Slobodan Milošević, predsednik Republike Srbije i Momir Bulatović, predsednik Republike Crne Gore - članovi Saveta; dr Radoje Kontić, predsednik Savezne Vlade; Pavle Bulatović, savezni ministar odbrane; general-potpukovnik Momčilo Perišić, načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije; Nikola Šainović, predsednik Vlade Republike Srbije; Milo Djukanović, predsednik Vlade Republike Crne Gore; i general-major Slavko Krivošija, načelnik Vojnog kabineta Predsednika SR Jugoslavije.

Predsedavao je Zoran Lilić, predsednik SR Jugoslavije.

ZORAN LILIĆ:

Predlažem da počnemo s radom.

Za današnju sednicu dobili ste predlog sledećeg

Dnevno g reda:

- Usvajanje zapisnika sa 17. sednice Vrhovnog saveta odbrane

1. KADROVSKA PITANJA

2. TEKUĆA PITANJA.

Pod tekućim pitanjima predlažem da razmatramo

Informaciju o finansiranju Vojske Jugoslavije koja je detaljno i dobro elaborirana od strane Ministarstva odbrane.

Takodje bismo razmatrali Predlog zakona o vojnom tužilaštvu i, eventualno, objedinjavanje putničke avijacije.

Pod kadrovskim pitanjima bismo razmatrali više stvari: prestanak profesionalne vojne službe generalima i admiralima po sili zakona; unapređenje u činove generala; razmeštaj generalskog kadra; predlog odluke i rešenja u vezi prijema podoficira u Vojску Jugoslavije i potvrđivanje proizvedenih oficira u čin oficira i predlog za izbor vojnih izaslanika, gde i ministar ima određenih primedbi.

Da li ima primedbi na predloženi dnevni red? (Nema).

Da li ima primedbi na zapisnik sa 17. sednice Vrhovnog saveta odbrane? (Nema).

Konstujem da je zapisnik usvojen.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda:

1. KADROVSKA PITANJA

Imate predlog načelnika Generalštaba o penzionisanju četiri generala, pri čemu uslov po sili zakona stižu pet generala, uključujući i komandanta 1. armije, Cokić Jevrema. Načelnik Generalštaba predlaže da se njemu produži služba određeno vreme; mislim da nije sporno da prihvatimo takav predlog, uz sve ono što je ovde dato.

Da li načelnik ima neku dopunu?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nemam dopuna. Svima njima po sili zakona isteklo je krajem prošle godine. Ali, pošto krajem prošle godine to nismo mogli rešavati, jer je Zakon stupio na snagu tek ove godine, sada je neophodno da razmatramo.

Niko od njih ne može ostati u službi, sem posebnom odlukom Vrhovnog saveta, i to ne na rukovodećem položaju. Znači, ako odlučite da neko od njih ostane, ne može biti na rukovodećem položaju. U tom smislu, predložili smo da idu sva četiri, sem Cokića. Ne predlažemo da ide Cokić jer nemamo zamenika, odnosno komandanta 1. armije. Najbolje bi bilo da Cokić ostane komandant 1. armije. Ali, pošto ne može biti na rukovodećem

položaju, morali bismo ga menjati i, eventualno, ostaviti za
savetnika načelnika Generalštaba.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Momo, ja sam iznenadjen! Znači, mi smo nastavili
praksu da menjamo komandanta armije svaka tri-četiri meseca?
To nije dobro. Šta bi bilo kada bi se direktor preduzeća menjao
svaka tri-četiri meseca?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče, ja vama predložavam zakonsku
regulativu. Ali, ako Vrhovni savet odbrane odluči da ostane na
mestu komandanta 1. armije, to bi bilo najbolje rešenje.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Pa, da ga ostavimo; neka sastavi bar godinu dana na
tom mestu.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To bi najbolje bilo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Bilo bi ubuduće dobro, kada nam se predlažu rešenja,
da nam se da podatak koliko taj čovek po zakonu može da ostane
na toj dužnosti - da ne imenujemo ljude koji posle nekoliko
meseci treba da odu sa dužnosti; naročito kada su u pitanju tako
odgovorna mesta.

MOMČILO PERIŠIĆ:

U redu!

PAVLE BULATOVIĆ:

Ja sam saglasan da on ostane komandant 1. armije.
Ako bi se u Skupštini postavilo pitanje oko tumačenja ili
objašnjenja, onda je Savezna vlada da da tumačenje, jer u
zakonu piše "na rukovodećim dužnostima"; mogli bismo dati
tumačenje da je to komandna dužnost. Poslanici su insistirali

najviše zbog VMA da udje odredba "ne na rukovodećim dužnostima".

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Znači, zbog VMA uređuju Zakon o vojsci? Nevojničke komponente u Vojsci, i po njoj uređuju Zakon o vojsci?!

ZORAN LILIĆ.

Drugo, što je takodje nelogično - može da bude zame-
nik načelnika Generalštaba, a ne može da bude komandant armije?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja vas moram da upoznam sa zakonskom regulativom, a
vi odlučujete. Ako vi odlučite da bude komandant l. armije, to
je najbolje rešenje.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da treba da ostane komandant armije. Ovde
treba da imamo interni dogovor da na kraće rokove ne imenujemo
tako važne funkcije.

Drugo, mislim da treba da penzionišemo po sili
Zakona onda kada oni zaista odu u penziju, čim izvrše predaju
dužnosti, a ne da donesemo odluku o prestanku aktivne vojne
službe sada, pa da kažemo "31. decembra mu po sili zakona pres-
taje služba", pa je godinu dana u odlasku. Time je čovek demoti-
visan, a s druge strane nemamo odgovarajuću popunjenost.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Gospodine predsedniče, ako sada donesemo odluku
da im prestane služba, a njima je već po sili zakona krajem
prošle godine to ispunjeno, oni idu čim predaju dužnost. Dakle,
niko od njih se ne zadržava.

ZORAN LILIĆ:

Da li možemo ovako da zaključimo:
Prihvatamo ovaj predlog, s tim da Čokić Jevrem
ostane na dužnosti komandanta l. armije? (Odobranje).

Predlažem i drugi zaključak.

Ubuduće da vodimo računa, kada postavljamo komandante, da budu u nekom kontinuitetu u nekom razumnom vremenu kada mogu nešto da urade.

MOMIR BULATOVIĆ:

Isto vrijedi i za Isakovića.

ZORAN LILIĆ:

Apsolutno, jer njega smo postavili pre dva meseca.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Isto važi iza Isakovića.

Ja sam dužan da kažem kako stoji po zakonu, ali i jedan i drugi, obzirom na njihov status, mogu ostati duže ako budu unapređjeni u više činove. Novi Zakon je limitirao: pukovnik može da bude toliko godina, general-major toliko godina, general-potpukovnik toliko godina.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ako unaprijedimo Cokića, koliko još može da ostane na dužnosti?

SLAVKO KRIVOŠIJA:

Ne može da ostane ni malo - general-pukovnik, a 60 godina.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ne može da ostane, jer je ispunio i jedan i drugi uslov.

ZORAN LILIĆ:

Isaković bi mogao da ostane, ako bismo ga unapređili?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja nemam razloga da insistiram. Samo, u istoj situaciji su i Cokić i Isaković.

Ako ostavimo Cokića, koliko još na tom mestu može da ostane?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Može ostati još godinu dana - do kraja godine.

ZORAN LILIĆ:

Momo, da li sam te dobro razumeo - ti predlažeš da ostanu i Cokić i Isaković?

MOMIR BULATOVIĆ:

Ne predlažem; nemam ni jednog razloga; nisam pratio; da li ste zadovoljni sa njim?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Kod Cokića je specifična situacija, jer namamo pravog kandidata za 1. armiju, a kod Ratne mornariče imamo Zeča i tu ne bismo mnogo izgubili.

ZORAN LILIĆ:

Znači, zaključak je da Cokić Jevrem ostane i dalje na dužnosti komandanta 1. armije, a da se ostali penzionišu? (Odobravanje).

Dalje, imamo unapredjenje u činove generala. Imate predloge.

Predlaže se da se u čin general-potpukovnika unaprede general-majori Vuletić Vuleta i Delić Mićo. Mislim da tu ništa nije sporno, a u čin general-majora, pukovnici: Zorić Dušan, Kovačević Slobodan, Ristić Ratomir, Obradović dr Milorad Jovanić Borivoje. To je predlog načelnika Generalštaba.

Mislim da to možemo prihvatiti.

RADOJE KONTIĆ:

Postavio bih jedno pitanje: zašto mi nemamo ni jednog general-pukovnika?

ZORAN LILIĆ:

Mislim da bi bilo najbolje da unapredimo načelnika Generalštaba, ali njegova lična želja je da to ne uradimo.

RADOJE KONTIĆ:

Ja se ne povodim ni za čijim ličnim željama - mislim da bismo trebali da imamo bar jednog general-pukovnika u Armiji, da se bar "kunemo u njega".

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mi smo razmišljali o tome da Mandarić i Polić, koji idu u penziju, posle penzionisanja dobiju činove general-pukovnika. To bi bilo veoma dobro zbog njih dvojice, ali bilo bi veoma štetno, obzirom da nismo unapredili one u decembru.

Drugo, ja vas molim da me ne unapredjujete bar do 1. juna, dok ne vidimo da li će nam ovaj program uspeti, da li će se Vojska transformisati itd. Mislim da treba da imamo opravdanje zašto nekog unapredjujemo, a uslovi nisu stečeni; to bi bilo vanredno unapredjenje.

Ovo što ja predlažem, to bi bilo vanredno unapredjenje.

ZORAN LILIĆ:

Ja sam uvažio to objašnjenje generala Perišića.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da to nije u redu. Momo, objasni o čemu se radi: znači, čekaš da vidiš da li ćemo da propadnemo, pa, da te unapredimo ako budemo sigurni da nećemo da propadnemo? (Smeh).

MOMČILO PERIŠIĆ:

General Cokić ispunjava uslove i može i on da se unapredi. Ako idete tom lepezom, ispašće - neverovatno velika inflacija, a imamo unapredjenja generala; to veoma negativno u narodu može da se odrazi. Zato, mislim da bi bilo bolje da to ostavimo, da to sada ne razmatramo. Inače, imamo unapredjenja za Dan Vojske, i 31. decembra.

ZORAN LILIĆ:

Momo, da li se slažeš da unapredimo generala Perišića?

MOMIR BULATOVIĆ:

Slažem se!

ZORAN LILIĆ:

Znači, da se u čin general-pukovnika unapredi general-potpukovnik Momčilo Perišić; zatim, da se u čin general-potpukovnika unaprede Vuletić Vuleta i Delić Mića; i sve ostalo kako tu piše.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ako dozvolite, onda mislim da bi trebalo unaprediti i Cokića, jer je on bio ratnik, ranjen je u ratu itd.

ZORAN LILIĆ:

To bi bilo onda vanredno unapredjenje.

RADOJE KONTIĆ:

To je, ipak, načelnik armije.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da to može da sačeka juni mesec, da to bude za Dan Vojske.

Da li se s tim slažete? (Odobranje).

Znači, i ovu podtačku smo završili.

Kada je u pitanju razmeštaj generalskog kadra, za mene je jedino bilo sporno kada su u pitanju komandanti armija. Ali, oko toga smo se složili u prethodnoj tački. Kada je u pitanju 1. armija, ovaj predlog otpada - da se Cokić Jevrem zameni Mrkšić Miletom.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Moraju doći nova postavljenja, jer je došlo do organizacijsko-formacijskih promena. Svaki ukaz mora da se

verifikuje na Vrhovnom savetu odbrane. Zato je data ovolika lista. Ako se s tim slažete, onda bi bila samo zamena: Cokić Jevrem bi ostao i dalje komandant 1. armije, a Mile Mrkšić - umesto njega - bio bi zamenik. Ostalo se ne menja.

MOMIR BULATOVIĆ:

Na trećoj stranici: "Sektor za Ratnu mornaricu, Rakić Dušan, kontraadmiral". Da li je to ministar odbrane Republike Srpske Krajine?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Jeste! Ja sam razgovarao sa njima. Rekli su mi da na njega ne računaju kao ministrom u novoj Vladi, a mi smo dužni da mu zadržimo mjesto, jer nema uslova za penziju.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Sve je to vrlo neozbiljno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Vi znate zašto smo ga makli sa tog mjesta, a sada ga ponovo vraćamo?!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mi možemo da nadjemo drugu ličnost; to uopšte nije problem. Ali, ne znam šta će oni u RSK uraditi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ali, neozbiljno je s njihove strane. Nama Tudjman u Ženevi, pred kopredsednicima protestuje kako smo tamo umešani u rat, stavljamo aktivne admirale itd. Mi sve to treba da "progutamo", da bismo im obezbedili aktivnog starešinu generalskog nivoa, da bi oni posle tri meseca rekli: "Šalili smo se, on nam ne odgovara", a pre toga su pitani 10 puta; oni ga birali, oni ga tražili, a sada kažu da ne računaju na njega!

MOMIR BULATOVIĆ:

Baš zbog toga što priča Tudjman, mi njega više ovde ne smijemo da vratimo. To je cijena koju treba platiti.

verifikuje na Vrhovnom savetu odbrane. Zato je data ovolika lista. Ako se s tim slažete, onda bi bila samo zamena: Cokić Jevrem bi ostao i dalje komandant 1. armije, a Mile Mrkšić - umesto njega - bio bi zamenik. Ostalo se ne menja.

MOMIR BULATOVIĆ:

Na trećoj stranici: "Sektor za Ratnu mornaricu, Rakić Dušan, kontraadmiral". Da li je to ministar odbrane Republike Srpske Krajine?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Jeste! Ja sam razgovarao sa njima. Rekli su mi da na njega ne računaju kao ministrom u novoj Vladi, a mi smo dužni da mu zadržimo mjesto, jer nema uslova za penziju.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Sve je to vrlo neozbiljno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Vi znate zašto smo ga makli sa tog mjesta, a sada ga ponovo vraćamo?!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mi možemo da nadujemo drugu ličnost; to uopšte nije problem. Ali, ne znam šta će oni u RSK uraditi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ali, neozbiljno je s njihove strane. Nama Tadjman u Ženevi, pred kopredsjednicima protestuje kako smo tamo umešani u rat, stavljamo aktivne admirale itd. Mi sve to treba da "progutamo", da bismo im obezbedili aktivnog starešinu generalskog nivoa, da bi oni posle tri meseca rekli: "Šalili smo se, on nam ne odgovara", a pre toga su pitani 10 puta; oni ga birali, oni ga tražili, a sada kažu da ne računaju na njega!

MOMIR BULATOVIĆ:

Baš zbog toga što priča Tadjman, mi njega više ovde ne smijemo da vratimo. To je cijena koju treba platiti.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ne mogu da verujem da ljudi mogu tako neozbiljno da se ponašaju!

MOMČILO PERIŠIĆ:

U tom slučaju, bilo bi najbolje da Isakovića, po principu Cokića, ostavimo za komandanta Ratne mornarice, a Zeca da dovedemo na mesto Rakića, za pomoćnika za Ratnu mornaricu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ko je, Momo, tebi rekao to o Rakiću?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Razgovarao sam sa Miletom Novakovićem; razgovarao sam sa Bjegovićem. Oni kažu da oni ne računaju na njega kao novog ministra. Doduše, sa Martićem nisam stigao da razgovaram - on sigurno ima presudnu riječ. Ali, mi tu imamo alternativu: tu bismo stavili Zeca, a Isaković bi ostao dole, pošto smo deficitarni u tom kadru.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja sam u subotu pričao sa Vojom Šešeljem. Pitao sam ga šta misle tamo - dok se oni svadjaju izmedju sebe ko će biti mandatar Vlade itd. jer dok se oni svadjaju može Tudjman da ušeta u Knin. On kaže: znam ja to, ali to je briga ovih ovamo. Pitam ga "kakav ti je plan", a on kaže: "sada ćemo da srušimo ovog jednog mandatar, pa drugog mandatar, dok ne bude mandatar Milan Babić".

Prema tome, neka ostane Rakić tamo, a da mi ostavimo Isakovića.

ZORAN LILIĆ:

Znači, da se iz prethodne odluke izuzme Isaković?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Isakovića da ostavimo za komandanta Ratne mornarice,

po istom principu kao i kod Cokića.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, slažete li se s tim? (Odobravanje).

Znači, umesto Rakića, Zec. Isaković ostaje što je i bio.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da. Još nam ostaje upražnjeno mesto načelnika Uprave za civilnu odbranu u Ministarstvu. Sa gospodinom ministrom sam razgovarao; još se "lomi" da li da bude vojno lice ili civilno lice. Mi sada nemamo adekvatno vojno lice. Drugo sve ostaje po dosadašnjim rešenjima.

Sve ove ukaze biste morali potpisati za sva mesta.

PAVLE BULATOVIĆ:

Molio bih mišljenje Vrhovnog saveta u vezi načelnika Sektora za civilnu odbranu. Mi smo mišljenja da bi to trebalo da bude civil; personalno - nemam rešenje, ali mislim da je prirodno da to bude civil; a da u Upravi za odbrambene pripreme u okviru tog Sektora bude vojno lice, odnosno načelnik te Uprave.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Pošto Vlada odlučuje o strukturi Saveznog ministarstva odbrane, bilo bi dobro da se to pripremi - ministar i ja smo razgovarali - pa da na Vrhovnom savetu iznesemo konture toga, i da posle toga ide na Vladu.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da možemo tako da zaključimo.

Momo, možemo li da prihvatimo pregled razmeštaja generalnog kadra, kao i ovaj zaključak da se zadužuju ministar i načelnik Generalštaba da ovo pripreme? (Odobravanje).

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Iz praktičnih razloga, predlažem da se ubuduće daju samo promene. Jer, nema smisla da gledamo cele liste.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ali, moramo tako raditi, jer gospodin predsednik mora da potpiše sve ukaze, zbog promena organizacijsko-formacijske strukture. To je čisto formalno, ali bez vaše odluke, ja nemam pravo da predsedniku nosim na potpis.

RADOJE KONTIĆ:

U vezi generalskih unapredjenja, postavio bih pitanje u vezi Bilbije Branka, direktora Saveze uprave za kontrolu letenja. On se za vreme štrajka kontrolora pokazao vrlo stručnim, sposobnim, konstruktivnim. On je pukovnik - šta je to? Da li je to unapredjenje u generala?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ne, to je samo postavljenje, ali nije ispunio uslove 1. 6. ćemo predložiti.

RADOJE KONTIĆ:

On je kontrolore letenja doveo u red; bez njega se štrajk tako ne bi okončao. Svaka mu čast na tome!

ZORAN LILIĆ:

Dobro, prelazimo na sledeću podtačku:

PREDLOG ODLUKE I REŠENJA U VEZI PRIJEMA PODOFICIRA U VOJSKU JUGOSLAVIJE I POTVRDJIVANJE PROIZVEDENIH PODOFICIRA U ČIN OFICIRA.

Momo, molim te da ovo objasniš?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Zbog ratnih potreba Republike Srpske i Republike Srpske Krajine, oni su formirali Podoficirsku školu. Njih 94 je tu školu završilo iz Republike Srpske i 41 iz Vojske Republike Srpske Krajine.

Mi sada treba da verifikujemo da se oni primaju kao i sva druga aktivna lica u vojnu službu Vojske Jugoslavije, ali

tamo kao i druga aktivna lica što su na prostoru Republike Srpske i Republike Srpske Krajine.

To istovremeno znači da opterećujemo budžet i da im isplaćujemo lični dohodak kao i ovde.

Znači, dovodimo ih u isti položaj kao i druge aktivne starešine tamo. Ako to ne prihvatimo, onda će doći do polarizacije tih snaga, uz postojeće polarizacije koje vrši Šešelj i drugi.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da je to pitanje mnogo ozbiljnije, nakon što sam čuo obrazloženje generala Perišića. To je pitanje koje zahteva da s njima porazgovaramo i da vidimo o čemu se tu radi.

MOMČILO PERIŠIĆ

Oni su završili školu, oni su ih proizveli u određene činove. Pošto oni nisu razvili sve funkcije države i vojske u pravoj meri, oni se još uvek oslanjaju na nas po mnogo čemu, pa pored ostalog i u ovome. Vi znate da smo mi verifikovali njihove generalske činove i proizvodjenja. To nije ni u čijoj kompetenciji, nego u kompetenciji Vrhovnog saveta odbrane. Savet donosi odluku o unapredjenju i proizvodjenju u aktivne oficire.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Formalno mi je to jasno. Mene interesuje ona druga stvar o kojoj si malopre govorio: polarizacija između njih, polarizacije koje vrše Šešelj i drugi?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Evo, šta se dešava, gospodine predsedniče; možda je potrebno da priprelim širu informaciju. Tamo ima ljudi na koje je Babić ostvario veliki uticaj. On, u principu, sve aktivne starešine tamo proganja; čak ima i nekih naručenih ubistava; za jednog imamo i podatke da je ubistvo naručeno i da je čovek likvidiran. Oni se međusobno tamo dele na starešine - oprostite na izrazu - "komunjare", znači to su pripadnici bivše JNA, i

starešine koje su oni proizveli. Želja je sadašnjeg rukovodstva da se oni dovedu u jednak tretman, da bi tu tendenciju izbegli.

ZORAN LILIĆ:

Predlažem da ovu tačku odložimo, a da se s njima porazgovara; takodje, da se pripremi kompletnija informacija.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Treba nam daju kompletniju informaciju o tome.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, idemo dalje:

PREDLOG ZA IZBOR VOJNIH IZASLANIKA:

Vi znate da smo zaključili na Vrhovnom savetu odbrane da ubuduće dobijemo predloge i da Vrhovni savet da svoje mišljenje o budućim vojnim izaslanicima.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ovde imamo predlog za šest zemalja.

U međuvremenu, odustajemo od dva predloga, i tu moramo tražiti druge, i to: za Italiju Pokrajac, i za Kairo Drekić. Od njega odustajemo, jer smo naknadnom proverom podataka zaključili da mu supruga nije za tako značajnu dužnost. Vi znate da vojni izaslanici obavezno moraju biti oženjeni, supruge moraju ići s njima, moraju znati određeni jezik i moraju imati određene kvalitete.

Kod ostalih predloga ostajemo.

Što se tiče Italije i Kaira, to ćemo pripremiti za narednu sednicu.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ne znam nijednog kandidata; pretpostavljam da je načelnik Generalštaba o tome razmislio dobro.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Upoznao bih vas da smo Nešića izabrali za SAD, pre

nego što smo doneli odluku da se vojni izaslanici biraju na ovom nivou. Poslali smo ga u SAD, pošto smo tamo morali smeniti vojnog izaslanika. On nije prošao kroz ovu proceduru, jer je pre izabran nego što je ovako odlučeno na Vrhovnom savetu odbrane.

PAVLE BULATOVIĆ:

Ja bih nešto proceduralno rekao. Da smo ispoštovali sugestiju Vrhovnog saveta da zajedno ovo radimo, ne bismo sada došli u poziciju da ovu dvojicu eliminišemo; to bismo uradili u toku zajedničkog rada i formiranja predloga.

Mislim da bi bilo dobro da imamo ukupnu informaciju koji je to kadar iz koga se regrutuju vojni izaslanici. Ovde je većina njih iz Uprave za obaveštajne poslove. Mislim da oni ne moraju striktno biti iz te Uprave.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ovde masa ljudi govori masu jezika. Kako je potvrđeno da oni znaju te jezike?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mora imati završen II stepen i da je nostrifikacija izvršena u civilnoj školi stranih jezika.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ne znam, koja je to klasifikacija "II stepen"?

ZORAN LILIĆ:

To je "Viši II"; to je, otprilike šesti, sedmi po redosledu.

MOMIR BULATOVIĆ:

Predložio bih da oni prođu ispite našeg Saveznog ministarstva inostranih poslova, da imaju VII stepen, kao i sve naše diplomate koje idu tamo, posebno kad se ide u neku tako značajnu zemlju kao što je Italija; tu vam engleski ne koristi mnogo.

Ja imam neku neprovjerenu informaciju da većina njih ima neke interne potvrde o jeziku. Mislim da ne možemo

tamo slati ljude koji treba da uče jezike tamo.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Svi ovi kandidati znaju ove jezike; oni pišu, prevode i govore tim jezicima. Uslov je da mora znati jezik zemlje u koju ide, a drugi je dopunski. Na primer, neko ne može otići u Italiju kao vojni izaslanik, a da ne zna italijanski jezik.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ovaj koji je bio predložen ne zna italijanski!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Pored ostalih razloga, njega smo odbacili i zbog toga.

MOMIR BULATOVIĆ:

Koliko je hitno da ti ljudi podju tamo? Da li su to upražnjena mesta?

MOMČILO PERIŠIĆ:

To nisu upražnjena mesta, već postojeće vojne izaslanike menjamo, jer nisu zadovoljili na svojim mestima. U Velikoj Britaniji smo smenili izaslanika i drugog smo poslali. To važi i za Ameriku. Hteli smo da promenimo izaslanika i u Madjarskoj, ali ste intervenisali da ga ostavimo.

ZORAN LILIĆ:

Kažu da je taj u Madjarskoj vrlo korektan.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Kada vi donesete o ovome odluku, onda se tek traži viza i ostalo. To je procedura koja traje mesec do tri meseca dana.

PAVLE BULATOVIĆ.

Da li i oni moraju dobiti agreman zemlje u koju idu?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da. Mi smo imali problema sa izaslanikom u Americi. Mi smo hteli da zapretimo reciprocitetom - da njihovom izaslaniku ovde otkažemo, ali na kraju su dali vizu.

ZORAN LILIĆ:

Da li se prihvata predlog koji je dao načelnik, ili je potrebna detaljnija informacija?

Ja znam samo jednog sa ovog spiska.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ne možemo ih mi znati; to nije kriterijum. To radi služba načelnika Generalštaba.

ZORAN LILIĆ:

Mislím da, apsolutno, treba da se ispoštuje procedura kada je u pitanju Savezno ministarstvo, obzirom na našu odluku koju smo ovde doneli.

Predlažem da ovo sada prihvatimo, uz objašnjenje koje je dao načelnik Generalštaba, obzirom na važnost njihovog postavljenja.

Da li se s tim slažete? (Odobranje).

S tim što se Drėkić koji je trebalo da ide za Kairo i Pokrajac koji je trebalo da idu za Italiju izuzmu sa ovog spiska.

Znači, to smo odlučili.

Time bismo završili kadrovska pitanja.

Prelazimo na

TEKUĆA PITANJA

MOMIR BULATOVIĆ:

Predložio bih dve teme za tekuća pitanja: jednu temu smo malopre načeli - informacija o dosadašnjem toku mobilizacije za potrebe Republike Srpske i Republike Srpske Krajine,

a druga tema je angažovanje Vojske Jugoslavije u bivšoj Bosni i Hercegovini.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, prvo pitanje pod tekućim pitanjima je

FINANSIRANJE VOJSKE JUGOSLAVIJE.

Informaciju ste dobili. Dajem reč ministru Bulatoviću.

PAVLE BULATOVIĆ:

Misimo nekoliko puta ovde o tome razgovarali. Tražena je celovita informacija o načinu i problemima finansiranja Vojske Jugoslavije.

Pokušali smo ovdje da damo relevantne podatke koji odслиkavaju te probleme i kakvo je sadašnje stanje.

Vi znate da je odlukom Savezne vlade procenat vojnog budžeta za 1994. godinu utvrdjen na 7,43, odnosno 743 miliona dolara. To je, po oceni, Generalštaba ispod minimuma potrebnih sredstava za preživljavanje, jer je tražen procenat od 8,5, odnosno 851 milion dolara.

Ovde smo dali neplaćene obaveze iz 1993. godine koje će da terete budžet za 1994. godinu. Dali smo i neke činjenice koje govore o tome šta će biti uskraćeno u podmirivanju potreba Vojske tokom 1994. godine.

Šavezna vlada je cijenila sve te probleme i zaključila da se više izdvojiti ne može. Čak je ekonomski program predviđao još snažniju restrikciju, sa učešćem od 6%, odnosno 600 miliona dolara.

Oni su, takodje, predviđali u one tri varijante da broj pripadnika Vojske Jugoslavije bude smanjen na nekih 70 hiljada. Sada će se Vrhovni savet morati opredjeliti oko toga da li se može ići na apsolutnu popunu Vojske Jugoslavije po prvoj varijanti od 138 hiljada pripadnika Vojske.

Dali smo, takodje, pregled primanja Vojske - plata i vojnih penzija za 1993. godinu i preglede za decembar 1993.

- poslednji kvartal, kada je počeo obračun plata u novim dinarima za aktivna vojna lica, penzionisana lica i uporedni pregled plata u saveznoj administraciji po određenim kategorijama.

Sugestije Vrhovnog savjeta za drugačiji način iskazivanja troškova vojnog budžeta, da se to predislocira na neke druge korisnike, u raspravi koja je vodjena u vladi pokazale su se u sadašnjem momentu neizvodljive, zbog određenih zakonskih rješenja, a i niza tehničkih problema.

Jedan od tehničkih problema je, na primer, ako bismo doprinos za zdravstvo dali Saveznom ministarstvu za rad i zdravstvo, onda bi on, istovremeno, bio i naredbodavač ovom fondu u okviru Vojske, što bi bilo teško izvodljivo. Ali, radni zaključak Vlade je da se, zajedno sa republikama, obzirom na neujednačenost zakonodavstva penzionog i zdravstvenog po republikama pokuša unificirati. Ako bude jedinstven invalidsko-penzioni i zdravstveni sistem na nivou savezne države, onda bi se postavilo pitanje transformacije i vojnog penzionog fonda i fondova zdravstvenog osiguranja.

Ovdje smo isključili doprinose za zdravstvo i doprinose za penziono osiguranje koji su u prvom predlogu budžeta bili, faktički, dva puta obračunavani: jednom kao trošak, a drugi put kao prihod. Pokazalo se da doprinos za penziono osiguranje alimentira svega 15% ukupnog penzionog potrebnog fonda za datu godinu. Takodje, kod zdravstva je taj procenat negde oko 10%. To je zbog toga što vojnici, regruti koriste zdravstvene usluge, a ne uplaćuju zdravstvene doprinose; zbog toga je taj raskorak. Za te iznose smo smanjili zahtjeve za alimentiranjem vojnih penzija iz zahtjeve za sanitetskim obezbeđenjem Vojske.

Toliko.

RADOJE KONTIĆ:

Gospodine predsjedniče, problem je više nego složen.

Pošao bih od toga šta je predvideo Program koji smo zajednički prihvatili, i vi pojedinačno kao članovi Vrhovnog savjeta odbrane i Vlade. U tom Programu stoji da se Vojska

Jugoslavije za 1994. godinu finansira sa 6% društvenog proizvoda, ili sa 600 miliona dolara. U tom materijalu, koji predstavlja osnovu rekonstrukcije monetarnog sistema i oporavka privrede, stoji da maksimalno Vojska Jugoslavije može imati u ovoj godini 102 hiljade pripadnika. To je maksimalna varijanta. Optimalna varijanta po Programu, sa 600 miliona, je 72 hiljade pripadnika. To je po Programu.

Savezna vlada je učinila maksimum napora i od 9,85 posto, koliko je pripalo saveznom budžetu po konsolidovanom bilansu, mi smo Vojsci Jugoslavije dali 7,43%. Znači, za sve ostale potrebe ostalo je 2,42%. U ovih 2,42% je boračko-invalidska zaštita koja čini oko 1,5% i savezna administracija koja čini nešto iznad 1%. Boračko-invalidska zaštita je regulisana zakonima, prema tome, ne možemo je smanjivati. Eventualno, ovih 1% kojima se finansira savezna administracija moglo bi da se razmotri.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Objektivno finansiranje po ovom predlogu je mnogo bolje nego u prošloj godini.

RADOJE KONTIĆ:

Da, ali su koristili rezerve. To je tačno kada se radi o budžetskim sredstvima - budžetska sredstva su tada bila manja, ali su trošene rezerve. Sa tog stanovišta, sada je lošije nego prošle godine. Znači, mi ni šansi nemamo da povećamo sredstva za finansiranje Vojske.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To je po ekonomskom programu. Ako ekonomski program bude uspešan, onda je sredinom godine to moguće.

RADOJE KONTIĆ:

O tom - potom! Ako budemo uspešniji nego što očekujemo, a moglo bi se desiti, onda je to druga stvar.

Međutim, mi ne možemo čekati uspešnost ili neuspešnost programa, već se moramo opredjeliti da li smo za varijantu

povećanja "žive sile" da se vulgarno izrazim, ili za jačanje naoružanja i vojne opreme? Jer, ne može ići i jedno i drugo uz ovih 7,43%. Mi već imamo prelazne obaveze iz prošle godine 180 miliona dinara, a planirali smo svega 127 za ovu godinu; znači, nemamo koliko smo planirali da pokrijemo obaveze. Znači, mi u ovoj godini ne možemo ništa naručiti novo iz naoružanja i vojne opreme.

Drugi problem je "živa sila". Ovde se računa sa angažovanjem, zbog smanjenog broja regruta, 130 i nešto hiljada pripadnika Vojske Jugoslavije. Ne zaboravite, sada smo dobili dvije i po hiljade iz republika, to je novo opterećenje. To je novo što sada pripada Vojsci Jugoslavije.

Znači, predviđamo pet hiljada, odnosno u odnosu na prosek prošle godine sedam hiljada novih profesionalnih vojnika da angažujemo; i predviđamo 27 hiljada rezervnog sastava, a to su ogromne pare.

Sada se postavlja pitanje šta je za bezbednost zemlje važnije: ili da se smanjuje "živa sila" ili da se popunjavaju vojni efektivni - naoružanje, vojna oprema, rezerve? Jer, jedno i drugo nije moguće realizovati.

Treće, Vrhovni savjet je doneo odluku prošle godine o nabavci 73 miliona dolara uvoznih materijala: kerozina, dizela, vojne opreme itd. Sklopili smo sve te ugovore. Na žalost, tih deviznih sredstava u ovom trenutku nemamo, jer smo ih stavili kao portfelj za emitovanje novog dinara.

Ono što smo mogli uraditi u prvom kvartalu, to smo već uradili - onih 6,6 miliona dolara što je do sada ušlo za određene namene, to je iz 20 miliona dolara koliko imamo trošenja za prvi kvartal za lekove, energente itd. - to smo izdvojili i dali Vojsci Jugoslavije. Mi nemamo ni dinara ni deviza u budžetu, a u Narodnoj banci Jugoslavije nema deviza koje bismo mogli kupiti.

Dalje, što se tiče finansiranja stanova, ne vjerujem da je to toliko problem. Tu imate dvije stavke: 50 miliona dolara i po transformaciji Vojske 33 miliona dolara; to je 88 miliona dolara za stanove. Ja ne smatram da je to tako urgentan

problem, bez obzira što shvaćam stambenu situaciju.

Medjutim, treba da znate da ovo što radimo nije u skladu sa zakonom. Po Zakonu koji je donet sredinom prošle godine, možemo finansirati samo službene stanove, a sve ostalo možemo samo u onoj meri u kojoj povećavamo prihode od prodaje stanova i stanarina.

Dobro je da su ovde dva predsednika vlada republika. Tu se predlažu dvije stvari koje su u isključivoj njihovoj nadležnosti, odnosno nadležnosti skupštine. To je tačka 11. - predlog da se sredstva za poreze i doprinose na plate zaposlenih u Vojsci isključe iz sredstava namenjenih Vojsci Jugoslavije za isplatu plata, i da se porezi i doprinosi koje bi trebalo da plati Vojska Jugoslavije planiraju u saveznom budžetu i iz njega direktno uplaćuju nadležnim fondovima. To se smatra neizvodljivim u okviru postojećih republičkih zakonskih i podzakonskih propisa, jer se to njima reguliše.

Dalje u nastavku se predlaže: "Da bi se to ostvarilo neophodno je da republičke skupštine i Savezna skupština" - "Savezna skupština nema ništa sa tim - "donesu odgovarajuće izmene zakona kojim je regulisano izdvajanje za poreze i doprinose na plate zaposlenih".

Što se tiče doprinosa, unapred znam da to ne može, a što se tiče poreza na budžete republika, verovatno bi moglo, ali opet je to prelivanje "iz šupljeg u prazno".

Poslednje pitanje, koje je izuzetno krupno i koje potpuno remeti ovaj bilans, to su akcize na uvoz derivata nafte. Do sada Vojska nikada nije plaćala ni porez na promet, ni akcize. Obzirom da Vojska Jugoslavija ima ugovorene velike količine dizela, kerozina i ostalog, i da je na to 100%, to znači da sve to što bude uvezeno nedostaje u ovom bilansu od 743 miliona dolara - nedostaju akcize da se plati. Jednostavno, to je namet ovom budžetu. Znači, toliko se mogu smanjiti druge stavke u ovom budžetu. Izvinjavam se, u Crnoj Gori nijesu uvedene akcize na derivate nafte, već samo u Srbiji.

Na kraju, generale, ne vidim kako će Vojska da mi vrati 15 hiljada tona dizela i kako će da mi vrati hiljadu tona hrane? To je, opet, prelivanje "iz šupljeg u prazno", jer bih morao da u budžetu obezbedim ta sredstva, pa da dam itd.

Moj predlog je da se tu podvuče "crvena crta" i da se to otpiše Vojsci Jugoslavije.

Dakle, nikakvih šansi nema za povećanje sredstava; možda za neke sitnice, ali ozbiljnijih povećanja ne može biti.

Hvala.

PAVLE BULATOVIĆ:

Tačka 11. ovde je prezentirana samo u smislu smanjenja gabarita vojnog budžeta.

RADOJE KONTIĆ:

Nije ovde nego je tamo.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Što se tiče broja pripadnika Vojske. Projektovan broj je 124 hiljade, koji je usvojen na jednoj od sednica Vrhovnog saveta odbrane. U ovom momentu nemamo toliko broj, niti ćemo imati ove godine. To ćemo imati tek onda ako primimo sve projektovane vojnike po uvogoru i ako nam budu regruti dolazili onako kako je prirodni priliv regruta. Suštinski, mi više nemamo od 100 hiljada u Vojsci Jugoslavije.

Ali, na to treba dodati starešine koje su u Republici Srpskoj i Srpskoj Krajini, jer je doneta odluka da se plaćaju. Na to treba dodati i ove koji dolaze iz republičkih ministarstava u Savezno ministarstvo odbrane. Ali, oni nisu u Vojsci Jugoslavije. Kada sam vam rekao koji je broj vojnika, ja nisam tu ubrajao i Savezno ministarstvo.

Pitanje opreme. Mi smo računali da se za ovu opremu izvrši kompenzacija - ono što damo za opremu u toku uvoza, to znači toliko ćemo manje napraviti planirane opreme; i to je već uračunato.

Mi smo išli na minimalno zadržavanje rezervi. Kod rezervi moram da napravim malu digresiju. Rezerve su minimalne. Ako odlučujemo da ne idemo na povećanje, nego da ostane status quo, ne smemo onda ništa nikome dati - ni jedan metak van Vojske Jugoslavije, jer onda ćemo doći u inferioran položaj da nećemo moći ništa uraditi.

Pitanje stanova. Ljudi koji su najviše izgubili braneći ovo što imamo su u totalno nezavidnom položaju. On ovde nema stana - stanuje ili u kasarni ili kod gazde, i plaća više od 60% svojih primanja za stan. Ako ukinemo ovo što smo odvojili za stanove, to znači da nema nikakvu perspektivu. Mi smo ih, zaista, doveli u poziciju, u odnosu na druge starešine koje nisu bili tamo, u totalno bezizlazan položaj. To može da ima duboko negativne reperkusije na ukupno stanje.

Išli smo samo simbolično - 400 stanova da se završe koji su u toku izgradnje i 500 stanova novih da se izgradi.

RADOJE KONTIĆ:

To je ukupno 83 miliona! Ja ne predlažem da se to smanjuje, samo kažem da to nije cifra za potcenjivanje.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da ovakvo pitanje teško može da se raspravlja pod tekućim pitanjima. 20% sredstava budžeta ide za pokriće obaveza iz 1993. godine; 15% sredstava budžeta ide za stanove; to je 35%. Ostaje 65% sredstava budžeta za funkcije Vojske. Pitanje je kakva je to struktura i šta, u stvari, tu može da se uradi?

Krupno je pitanje ovih 5 hiljada vojnika po ugovoru i 27 hiljada rezervista. To je 32 hiljade vojnika.

Morali bismo imati ozbiljniju informaciju o tome kako se, uopšte, ponaša ta skupina vojnika po ugovoru unutar Vojske - da li je to pozitivno iskustvo, kakvo je iskustvo, šta su vaše ocene itd. Tu ima niz pitanja. Tu treba da se vidi analiza te strukture; da li ima fluktuacije - neki dodju, neki odu; kako je to regulisano itd. Tu je mnogo pitanja odjednom. Kada sam video da su to tekuća shvatio sam da je ovo jedna prelazna informacija. U stvari, to nije prelazna informacija, ovo je otvaranje svih bitnih pitanja. Mi bismo to morali vrlo, vrlo pažljivo da razmotrimo.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ja sam ovaj materijal shvatio kao malo zakašnjeli odgovor na svu onu silu pitanja koja smo do sada postavili, a

sada ih stavljamo pod tekuća pitanja. To su dileme s kojima se stalno nosimo. U pravu je general Perišić kada nas podseća na neka naša ranija opredeljenja. Isto tako, u pravu je i Kontić kada govori o tome da mi sada živimo u jednoj izmijenjenoj realnosti.

Mislim da bi ovo trebalo i dalje da ostane predmet našeg svesrdnog angažovanja i rada. Mislim da teško danas možemo nešto konkretno da zaključimo. Ali, mislim da je mnogo poželjniji jedan aktivan odnos Ministarstva narodne odbrane oko ovih pitanja.

S druge strane, kao što smo i kod one prve tačke s kojom smo počeli konsultaciju zaključili - mi moramo da odbranimo Program. S druge strane, moramo da imamo vojsku koja će da nas brani. To je najlakše reći, a najteže je ostvariti susret između te dvije veličine. Mislim da, upravo zato imamo i Generalštaba i Ministarstvo narodne odbrane i Saveznu vladu.

Mislim da kao Vrhovni savet odbrane ne možemo da ulazimo u finese i tehničke detalje, ali da rešimo ovu dilemu koju nam je sada Kontić nagovijestio, a to je: da li ćemo u okviru raspoloživih sredstava ići za tim da primimo 30 hiljada rezervista, ili ćemo reći - neka ih neka sjede kući, da uštedimo pare, da bismo kupili nedostajuću vojnu opremu i popunili naše rezerve?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da, da li ćemo rešavati pitanje stanov time što ćemo da stavimo u vojni budžet sredstva za kupovinu stanova, ili ćemo da razrežemo neki namet po opštinama, da vidimo kako se može izvući za vojsku jedan broj stanova. Mi smo u situaciji da sve to opteretiti vojni budžet i gurnemo u neku mirnodopsku relaciju, onda ćemo ih dovesti u situaciju da budu "opelješeni" da nemaju s čim da organizuju vojsku. Ima tu i drugih načina; ima nešto privremeno - da vidimo šta je to.

Drugo, da li mi moramo na njihov teret da stavimo sve obaveze iz prošle godine u ovaj vojni budžet, ili to može da se sanira na drugi način.

MOMIR BULATOVIĆ:

Moraš privredi da platiš!

SLBOODAN MILOŠEVIĆ:

U redu je, nije sporno da se privredi plati, nego možemo li sve to da navalimo na ovaj vojni budžet?

ZORAN LILIĆ:

Radeći ovaj materijal, mi smo se dogovorili da prvenstvo damo i da iniciramo one probleme smo govorili na zadnja dva-tri Saveta, a da se danas donesu odgovarajući zaključci kako da se pripreme što je moguće kvalitetniji odgovori na svaku od ovih stavki; upravo u tom pravcu da vidimo šta je najracionalnije da se uradi i kako da se održi nivo borbene gotovosti, na koji način - da li kroz angažovanje žive snage o kojoj je govorio Kontić ili kroz obnovu naoružanja i vojne opreme, uvažavajući činjenicu da, ukoliko ne budemo obnavljali vojnu opremu, imaćemo brdo nezaposlenih postrojenja u samoj privredi.

Prema tome, mislim da je najlogičnije da donesemo zaključak da smo se upoznali sa ovim materijalom; da Savezno ministarstvo odbrane i Generalštab Vojske Jugoslavije pripreme i predlože najracionalniji način trošenja sredstava i da vidimo odgovore na sva ova pitanja; i da tome posvetimo jednu kompletnu sednicu Vrhovnog saveta odbrane; naravno, uz svu analitiku - da se obrazloži oko ponašanja profesionalnih vojnika, načina njihovog odabira, angažovanja rezervista i njihovih ukupnih troškova u Vojsci Jugoslavije itd. Da vidimo šta je najracionalnije, a istovremeno i najefikasnije kako bismo održali nivo borbene gotovosti. Ovde je teško dati odgovore na svih ovih 12-13 iznetih problema koji su naša svakodnevica.

MOMIR BULATOVIĆ:

Jeste! Kada to sabereš, to je više od ove cifre, a ne možemo više od toga dati.

ZORAN LILIĆ:

A imamo prethodnu donetu odluku da ćemo uraditi sve da se ovaj program sprovede.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ne možemo donositi odluke koje su u koliziji; inače, nismo ozbiljni ljudi.

ZORAN LILIĆ:

Da li možemo tako da zaključimo?

RADOJE KONTIĆ:

Molim vas da shvatite da su ove dve stvari veoma hitne - 70 miliona dolara koje je Vrhovni savet odbrane odobrio za uvoz opreme prošle godine, kojih sada nemamo u portfelju; znači, da se to uspori, jer smo 7 miliona dolara već dali.

ZORAN LILIĆ:

Nemoguće je tražiti od Vrhovnog saveta odbrane da donosi takve odluke.

RADOJE KONTIĆ:

Da se uspori uvoz; za 70 miliona dolara postoji odluka Saveta da se uveze, a mi nemamo tih 70 miliona; treba da se uspori uvoz dok Savet to ne razmotri.

Drugo, akcize na uvoz naftinih derivata su katastrofalne za budžet.

NIKOLA ŠAINOVIĆ:

Svi republički propisi i ove promene koje sada nastaju ne mogu da pogoršavaju položaj Vojske. Prema tome, to ćemo usaglašavati u hodu i to neće biti problem.

Pošto svi činimo velike napore za održavanje bezbednosti i odbrane, da se tu nadju zajednička rešenja na pravcu očuvanja najvitalnijih aspekata odbrane.

PAVLE BULATOVIĆ:

Znači, ova cifra je konstanta?

RADOJE KONTIĆ:

Da, 743 miliona je konstanta.

ZORAN LILIĆ:

Jedino što treba pokušati, to je da se dinamički ovo što je odobreno, zaista, sliva gde treba.

RADOJE KONTIĆ:

Dobro, o dinamici možemo da razgovaramo.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Kada je reč o dinamici, već dugujemo 32 miliona dinara.

ZORAN LILIĆ:

Momo, da ti, ja, Raja i Pavle vidimo, da ne zamaramo ceo ovaj skup.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Koliko ste planirali da kupite stanova?

MOMČILO PERIŠIĆ:

400 da kupimo i 500 da dovršimo koji su u fazi da su od 30 do 90% izgrađeni, a ima 18 hiljada beskućnika.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Dajte neki pregled da vidimo po kojim to garnizonima treba da se kupi tih 400 stanova, na kojim lokacijama, da vidimo možemo li neki namet na opštine da damo; bar deo toga da bismo smanjili vojni budžet.

MOMIR BULATOVIĆ:

Jednostavniji je sistem da se uzme ukupna kvadratura stanova koji su u vojnom vlasništvu, čak i otkupljenih, pa da vidimo. Polazim od svojih roditelja: otac i majka su u stanu od 100 kvadrata; šta će im stan od 100 kvadrata?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Retroaktivno, ima mnogo propusta. Ima 3.500 stanova koji su otudjeni; to se ne može vratiti sem na silu, a znate šta to znači.

MOMIR BULATOVIĆ:

Možete napraviti stimulativni model, pa da kažete, recimo: onaj ko je u stanu koji prevazilazi potrebe njegovog porodičnog domaćinstva može da dobije 5 hiljada dinara i manji stan; masa penzionera će to uraditi.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mogli bismo tako, ako bi celo društvo išlo na taj način.

ZORAN LILIĆ:

Predlažem da se ova pitanja oko stanova pripreme analitički, pa ćemo o tome posebno razgovarati.

Idemo dalje:

ZAKON O VOJNIM SUDOVIMA I VOJNOM TUŽILAŠTVU

Pavle, izvoli!

PAVLE BULATOVIĆ:

Mi smo već jednom na Vrhovnom savetu razgovarali oko toga. Ovdje je osnovna dilema ostala -- lokacija vojnih sudova, odnosno vojnog tužilaštva, odnosno posao sudske uprave: da li će to biti vezano za Generalštab ili za Ministarstvo odbrane?

Mi smo pripremili predlog i jednog i drugog zakona. On je bio u proceduri na Vladi; razmatrala su ga radna tijela i Savezna vlada. Na kraju je zaključeno da to bude radni tekst, jer je Generalštab imao rezerve u tom smislu da tužilaštvo i vojni sudovi budu vezani za Generalštab Vojske Jugoslavije.

Vlada je zaključila da traži mišljenje i Saveznog pravnog savjeta. Oni su to razmatrali - dostavili smo vam njihovo mišljenje. Radni zaključak Vlade je bio da o ovom pitanju traži stav Vrhovnog savjeta odbrane.

Ja i Ministarstvo smo stali na stanovište da to treba da bude vezano za Ministarstvo odbrane. Ima tu i argumenata "za" i "protiv", ali uvjerenja sam da ima više argumenata "za".

Takodje, bojim se kada sutra zakon udje u skupštinsku proceduru da, eventuelno, rešenje vezivanja za Generalštab može izazvati dodatnu raspravu i usloviti donošenje tih zakona.

Jednom prilikom, kada smo imali razgovor između Ministarstva i Generalštaba, rekao sam da ovo nije jedino pitanje koje je sporno u pogledu nadležnosti Generalštaba i Ministarstva odbrane. Tamo gde se nismo usaglasili, prezentirali smo ta pitanja i tražili vaš stav i vašu odluku.

ZORAN LILIĆ:

Bilo bi najbolje kada biste se usaglasili.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Vojni sudovi su u svim armijama sveta u okviru vojske dotične zemlje.

Drugo, sudiye vojnih sudova i vojne tužiocē postavljaja predsednik SR Jugoslavije kao vrhovni komandant.

Dalje, sudiye i tužioci su oficiri i podoficiri.

Dalje, sudovi i tužilaštva su sastavni deo organizacijsko-formacijske strukture ratne armije. Ne vidim nijedan valjan razlog da to bude van Vojske Jugoslavije. Lično, smatram - i za mene bi to mnogo bilo lakše kada bi to bilo van Generalštaba - jer onda niz afera koje su do sada bile, mogle bi se pripisati drugim organima.

Nelogično je da to bude van vojske; to bi bio prešedan u svijetu.

RADOJE KONTIĆ:

Nije to prešedan - ima primjera koliko hoćete.

PAVLE BULATOVIĆ:

Ima čak primjera da redovni sudovi sude takve stvari.

RADOJE KONTIĆ:

U svijetu ima i jednih i drugih rješenja.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Predlažem da oni to pažljivo razmotre. Što se mene tiče, čini mi se sasvim ubedljiva argumentacija generala Perišića; a i logična - da vojni sudovi budu u sastavu Vojske, a ne u sastavu civilnog organa uprave. Imenuje ih Vrhovni komandant, sude vojsci; to je logično, jer oni su vojska; a i u sastavu su ratne armije u svakoj varijanti. To je logika stvari. Pravnici mogu da objasne štogod hoće, ali za mene je neprirodan odnos da vojni sudovi budu u okviru civilnih organa. Ali, neka razmisle, neka vide i jedno i drugo iskustvo, pa da procenimo kako da odlučimo. Pravo da vam kažem, nisam ni znao da je to pitanje sporno.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Najveći problemi oko toga su u Republici Srpskoj i Republici Srpskoj Krajini, jer nemaju, uopšte, ustrojena tužilaštva. Zašto? Nemaju, jer su pretrpeli transformaciju - otišla je JNA, a oni se nisu konstituisali i sada imaju užasne probleme, a vodi se rat. Oni sada nemaju šanse da ih formiraju, niti mogu. Ako bi uzeli civilne sudije - oni ne poznaju tu problematiku. Martić, kao pravnik, tražio je od mene sudije; sada mu šaljem pet sudija da mu pomognu.

PAVLE BULATOVIĆ:

Ali, sudi se po civilnom zakonu; ne postoji nijedan zakon koji je doneo Generalštab; to su sve zakni koje je usvojila Skupština.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Nijedna izvršna vlast, uključujući i vojnu, nije zakonodavna. Prema tome, zakonodavna vlast je - zakonodavna vlast;

to je stvar parlamenta i to je jasno. Ni u jednoj zemlji izvršna vlast nema zakonodavnu funkciju. Dakle, to nije argument. Logično je da vojni sudovi sude po zakonu, a logično je da zakone donosi Savezna skupština. Što se tiče vojnih sudova - da nisu u vojsci, ne bi bili vojni sudovi. Drugo je ako hoćete koncepciju da civilni sudovi sude za vojne stvari.

RADOJE KONTIĆ:

U okviru civilnog suda formiraju se vojni sudovi.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Sudovi su nezavisni. Nikakav uticaj ja nema na vojne sudove niti tužilaštvo.

ZORAN LILIĆ:

Kakvo je postojeće rešenje u vezi toga kod nas?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Oni su sada u okviru Vojske.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mislim da će reorganizacija vojnog sudstva da napravi sto lomova. Ja sada ne bih izmeštao vojne sudove iz Vojske. Ovo tim pre što i sada funkcionišu na jedan redovan način.

RADOJE KONTIĆ:

Ja tu baš nijesam u materiji. Slušao sam naše pravni-ke, ali oni kažu da vojni sudovi sude kao djelovi civilnih sudova.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Rajo, isti ti pravnici su postojali i pre kada su vojni sudovi bili u Vojsci, pa su verovatno objasnili da su vojni sudovi u - Vojsci! Sada objašnjavaju da vojni sudovi nisu u Vojsci.

MOMIR BULATOVIĆ:

Centralno pitanje je tu pokrenuo ministar Bulatović: šta je nadležnost Ministarstva narodne odbrane, šta Generalštaba? Meni se čini da se prelama ona dilema Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu, koji je imao kod sebe sve; sada se veoma teško odvajaju te funkcije. Sudi se po Ustavu, po zakonu; suđili bi isti ljudi; samo je pitanje našeg principa. Mi smo postavili kao princip - da Ministarstvo narodne odbrane vodi poslove realizacije politike ove države, Skupštine, zakona u odnosu na Vojsku Jugoslavije. Savezno ministarstvo narodne odbrane i Savezna vlada zaduženi su za ostvarivanje principa ustavnosti i zakonitosti, a da je Generalštab vojno-stručni organ.

Moram da kažem da mi je žao što smo prošli put doslovno maltretirali generala Perišića da nam objašnjava stvari koje su iz nadležnosti Ministarstva narodne odbrane. Vi ste u pravu kada ste prošli put rekli: umesto da idete od garnizona do garnizona i gledate bojevu govost jedinica, Vi nama objašnjavate doprinose. To treba da radi Ministarstvo narodne odbrane.

S druge strane, ne postoji nikakva suštinska niti bitna razlika između Vojske Jugoslavije i Ministarstva narodne odbrane, jer je to sastavni dio ove države.

Predlažem da se raščiste ti sporovi. Ima hiljadu i jedna nelogičnost koja postoji i koja produkuje ozbiljne materijalne izdatke. Ministar odbrane je pričao, a to je za Ginisovu knjigu rekorda: Sanitetska uprava naručuje lijekove, pravi listu lijekova; Vojno-medicinska akademija naručuje lijekove, a Ministarstvo narodne odbrane plaća te lijekove. To je sve isti dinar. Dajte jednu racionalizaciju da konceptijski podijelimo šta je Generalštaba, a šta Ministarstvo narodne odbrane. U Ministarstvu odbrane imamo oko 50% oficira.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Predlažem da to vide i razmotre; neka vide sve argumente.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Mnoge stvari će se rešiti kada Savezna vlada usvoji koncepciju Ministarstva odbrane, a da bi usvojila - mnoge stvari

o nadležnostima moraju biti definisane.

ZORAN LILIĆ:

Da onda raspravimo to suštinsko pitanje.

MOMČILO PERIŠIĆ:

To bi trebalo što pre raspraviti.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Najbolje je da vi sednete zajedno i pogledate šta je u razgraničenju tih funkcija, s obzirom na ustavna i zakonska rešenja, pa da vidimo da li možemo nešto oko toga da vam pomognemo.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da je to najrazumnija odluka.

Idemo dalje -

OBJEDINJAVANJE PUTNIČKE AVIJACIJE.

Ovde, takodje, ima različitih ocena. To je problem koji iz čisto ekonomskih razloga moramo da razrešimo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja sam za to da se vidi šta je ekonomski povoljnije.

Naša je država i kada je Vojska u pitanju i kad je Vlada u pitanju. Neka vide šta je ekonomski povoljnije, pa neka nam to predlože.

RADOJE KONTIĆ:

Ako hoćemo pravu komercijalizaciju, onda je normalno da to bude civilno. Pri tome, ja uopšte ne negiram to što je

tu rečeno da u okviru Vojske Jugoslavije treba da bude određena kvota aviona koja će voziti predsendika, ovoga ili onoga.

Imamo 4 "lir-džeta" i 2 "falkona". Mislim da, umjesto troškova, možemo imati lijepe prihode. To je vrlo jasno. Što se tiče

JAK-ova, to ostaje Vojsci, jer nijesu za komercijalne letove.

Ima šest aviona - dva su "lir-džeta" i jedan "falkon", a dva "lir-džeta" i jedan "falkon" kod vas. Predlažemo da se to objedini. Imaćemo manje tehničara, pilota itd.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Da se objedini sigurno je racionalno.

ZORAN LILIĆ:

Već prošli put smo doneli takvu odluku - da se to objedini. Samo, ostalo je gde da se objedini?

RADOJE KONTIĆ:

Moram uzeti hangar koji smo poklonili JAT-u i to jednostavno komercijalizovati. Komercijalizacija ne ide ako je to kod Vojske; to je ključno pitanje. Teže je ako ide komercijalni let sa vojnog aerodroma.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Zato je bezbednost naša bolja.

RADOJE KONTIĆ:

Ako ćemo "ruku na srce", naša bezbednost je bolja!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Kako pucaju te gume, ne znam! (Smeh).

RADOJE KONTIĆ:

To je drugo pitanje. I meni se to desilo na Bataj-nici - tri puta sam izlazio iz aviona, jer se kvario.

ZORAN LILIĆ:

Momo, šta ti kažeš?

MOMIR BULATOVIĆ:

Čini mi se da su ovi argumenti da se to objedini kod civilnog sektora ubjedljiviji.

U nekim srećnijim vremenima, procedura za dobijanje preleta u inostranstvu kod civilnog sektora neuporedivo je brža i jednostavnija nego kod vojnog sektora. Jer, neće ni ove sankcije daviijeka trajati. Mi možemo to prebaciti u Grčku, Italiju i komercijalizovati, a civilni sektor to dobija vrlo brzo.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, da tako zaključimo.
Da li se slažete? (Odobravanje).

Idemo dalje.

Momo, ti si kandidovao nešto za tekuća pitanja?

MOMČILO PERIŠIĆ:

To je

INFORMACIJA O KRIVIČNOJ PRIJAVI.

Ministarstvo odbrane je, kroz materijalnu kontrolu, ustanovilo da je došlo do povrede propisa, gde se ogrešio života Panić. Protiv njega, Daneta Ajdukovića - oba su u penziji - i Borislava Djurića treba podneti krivičnu prijavu. Naručili su 300 tona zamrznutih svinjskih polutki putem neposredne pogodbe od Rumunije. Time su pričinili štetu od milion 755 hiljada američkih dolara.

Komisija za to je formirana, ona je to ustanovila. To je poslato. Ja vas pitam - da li da to pustimo da se "odradi" ili ne?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Mora da se radi po zakonu!

ZORAN LILIĆ:

Ceo predmet treba predati tužiocu i da se onda ovde dostavi kompletan materijal.

PAVLE BULATOVIĆ:

Kada se ceo predmet zaokruži, mislim da je neophodno

da se Vrhovni savet upozna sa tim i nakon toga da se donese odluka.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ali, kada to udje u proceduru više ne možemo da zaustavljamo. On je dužan da to "odradi". Ja samo pitam - da li ovo da pustimo da Vojno tužilaštvo "odradi" svoje i da radi dalje, ili ne?

MOMIR BULATOVIĆ:

On nije pod našom nadležnošću više, jer je penzionisan!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tako uradi kada ti budeš kupovao polutke. (Smeh).

ZORAN LILIĆ:

Naša odluka je da se radi po zakonu!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Drugo bitno pitanje.

Zakon o imovini koji je stupio na snagu načelniku Generalštaba ne daje nijedno pravo da otudji bilo koje sredstvo, a posebno u smislu pomoći, konkretno sada Republici Srpskoj i Republici Srpskoj Krajini. To sada sve treba da ide preko Ministarstva i Vlade. Ako bude išlo, ja samo upozoravam na put: prvo, dovodi se u pitanje operativnost; drugo, povećava se rizik oticanja podataka, tim prije ako budemo zaključili da Ministarstvo treba da bude pretežno civilno; treće, time mi nemamo nikakvu mogućnost za normalno poslovanje po dosadašnjem principu.

Ako se slažete, ili da ostane tako kako je zakonom regulisano - ili da se donese odluka na Vrhovnom savetu da se ovlastim ja da im damo nešto što ovo tijelo odluči? Znači, Vrhovnom savjetu oni postavljaju neki zahtev, ja to vama prenesem i kažem da li je opravdano ili ne; vi donesete odluku, a posle da to realizuje načelnik Generalštaba.

Predlažem ovaj način, jer zaista mi moramo voditi računa o tome - ako se ne odbrane ove dve krajine, mi ćemo značajno biti ugroženi. A one se sigurno ne mogu odbraniti bez naše materijalne pomoći u smislu naoružanja i vojne opreme.

RADOJE KONTIĆ.

Stupanjem na snagu novog Zakona o imovini federacije, Savezna vlada je vlasnik kompletne imovine. Ona raspolaže sa tim. Ona sve preuzima. Mi ćemo formirati štab, ministarstvo, agenciju koja će upravljati tom ogromnom imovinom. Mi želimo da od te imovine stičemo prihode. Tu sa Vojskom Jugoslavije imamo da riješimo mnoga pitanja. Jedno od tih pitanja je i ovo. Ovo pitanje moramo riješiti u skladu sa zakonom. Ne može Vrhovni savet nekoga da ovlasti za to, to može da uradi samo Vlada.

Predlažem da u okviru onoga što smo se dogovorili budžetom da pripada nama, da mi donesemo odluku kojom ćemo to staviti na raspolaganje ili načelniku Generalštaba ili Generalštabu da on to može operativno raditi.

ZORAN LILIĆ:

Dobro, slažemo se.

Imamo još dva pitanja koja je pokrenuo predsjednik

Bulatović:

INFORMACIJA O TOKU MOBILIZACIJE.

MOMIR BULATOVIĆ:

To smo već dobili.

ZORAN LILIĆ:

To smo dobili, a sada je tu

INFORMACIJA O ANGAŽOVANJU VOJSKE JUGOSLAVIJE.

PAVLE BULATOVIĆ.

Što se tiče prvog pitanja - oko mobilizacije, vjerovatno je neko od vas dobio pismo od "Helsinki-voća" - ja sam

ga dobio danas, na stranicu i po, gde navode te činjenice oko toga da su oficiri Vojske Jugoslavije dijelili pozive itd. Tu je i saopštenje za javnost. Nijesam primjetio da je objavljeno; ovdje su dali taj tekst, koji je kraća verzija ovog pisma koje je meni upućeno.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To smo raščistili na početku.

MOMIR BULATOVIĆ:

Mislim da smo uradili jedan pošten posao, a sada se javljaju negativni kontraefekti. Nikakve koristi nema od toga da to dalje privodimo kraju, makar je tih 1.200 ljudi tamo pošlo dobrovoljno. Sada ostaje pitanje političke mudrosti kako ćemo to eskivirati, ali mislim da treba zaustaviti tu aktivnost, da ne privodimo ljude policiji.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

To nikako ne treba raditi s policijom. S njima treba dogovoriti da oni političkim sredstvima i propagandom to rade. Dostavljanje njihovih poziva nije zabranjeno.

ZORAN LILIĆ:

Imamo još

INFORMACIJU O ANGAŽOVANJU VOJSKE JUGOSLAVIJE

MOMČILO PERIŠIĆ:

Sada tamo nema ni jedna jedina jedinica Vojske Jugoslavije, niti na prostoru Republike Srpske, niti na prostoru Republike Srpske Krajine, sem starešina, po onom principu kako je ovde doneta odluka: rođeni na tom prostoru.

MOMIR BULATOVIĆ:

Da, ali bila je ova Padobranska brigada iz Beograda.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Nije bila kompaktna jedinica, već se išlo na principu

dobrovoljnosti. Nijedan vojnik koji je na služenju vojnog roka nije išao. Išli su vojnici profesionalci - dobrovoljno, i starešine - dobrovoljno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Uopšte nisu znali gdje idu!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da su znali gde idu, verovatno ne bi otišli!

MOMIR BULATOVIĆ:

To je veliko pitanje!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Da su znali, bilo bi to "probijeno". Svet nas zbog toga ne napada, kažu da nemaju argumenata. Da je to bilo saopšteno, sigurno bi nas optužili kao i Hrvate.

MOMIR BULATOVIĆ:

Nema potrebe da nas optužuju i napadaju kada su nas već napali i kaznili. To nije nikakav problem - ako mi treba da pošaljemo tamo neku našu jedinicu da nekoga spasi u nevolji, da to uradimo; ali, mora se poštovati Ustav i zakon; mora se znati kako se o tome donosi odluka.

S druge strane, mi moramo ozbiljno da razgovaramo i sa našim prijateljima iz Republike Srpske šta to znači, ako tamo stabilnost fronta zavisi od toga hoćemo li mi poslati nekoliko desetina ili stotina ljudi, pa da nam izgine od toga sedam-osam, a da niko o tome ništa ne zna, to je poseban problem!

To je veoma, veoma loša praksa. Posebno je to loše što o tome nisu informisani članovi Vrhovnog saveta odbrane.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Tamo nema naše ni jedne jedinice. Ako je neko tamo išao kao dobrovoljac, nije strašno. Ali, treba da se informišemo pre nego što se to realizuje.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Ja neću i nemam pravo ni jednu jedinicu da angažujem bez odluke Vrhovnog saveta; nemamo ni svi mi to pravo koji ovde sedimo, bez dobrovoljnosti ili, pak, bez proglašenja ratnog stanja.

MOMIR BULATOVIĆ:

Znam, ali u suštini je bila angažovana jedinica, bez odluke Ratnog savjeta i bez dobrovoljnosti!?

MOMČILO PERIŠIĆ:

Kogod je išao, išao je doborovljno. Ja to tvrdim. A za ovo prvo - u pravu ste!

MOMIR BULATOVIĆ:

To je trapavo i nespretno izvedeno. U subotu sam razgovarao sa Šešeljem. On mi je održao "slovo", predavanje: "šta vi to radite?" On mi je sve detalje ispričao, iako sam ih znao i drugim putem. Znam to, jer su poginuli neki momci iz Nikšića koje sam ja poznavao. To što zna Šešelj, zna svako živi. Prema tome, to nije stvar zaštite državne tajnosti i naše politike koju mi vodimo.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako Šešelj zna državne tajne, onda nešto nije u redu.

MOMIR BULATOVIĆ:

Ne samo da ih zna, nego ima pravo da kritikuje zato što je to uradjeno tako trapavo, tako bez veze. On tvrdi da je to i provaljeno; da su ljudi poginuli na taj način što su Muslimani znali gdje stiže naša jedinica. Ne komentarišem da li je to istinito ili nije. Ako nekome može pasti na pamet da tako nešto uradi, onda stvarno treba da se zamislimo da li u ovoj zemlji postoji Ustav i zakon?

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ja ne verujem da je istina to što govori Šešelj. Dajte da vidimo šta je rekao Šešelj?

RADOJE KONTIĆ:

Poginulo je nekoliko Nikšićana.

ZORAN LILIĆ:

Mislim da možemo da se složimo oko zaključka da ni jedna jedinica ne može biti angažovana.

MOMIR BULATOVIĆ:

Osim ove! Poginula su dvojica momaka iz Nikšića. Ja sada treba da se suočim sa njihovim roditeljima, da im kažem kako i zašto su poginuli!

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako su išli kao dobrovoljci, onda je jasno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Nisu išli kao dobrovoljci.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

Ako ih je naterao neko da idu, to je onda drugo!

MOMČILO PERIŠIĆ:

Od svih tih ljudi koji su išli imam napismeno da su išli dobrovoljno.

MOMIR BULATOVIĆ:

Nama to Zapad sada neće da prigovori, nego će prigovoriti onda kada bude trebalo da se skidaju sankcije. Dobro, ništa!

MOMČILO PERIŠIĆ:

U Severnoj Italiji uvedena je pripravnost broj jedan u smislu upotrebe avijacije. Mi to pratimo i bićete informisani da li to ima neke namere prema Republici Srpskoj.

Takođe, primećeno je pojačano angažovanje američke avijacije, i sa nosača aviona i sa baza u Italiji.

Drugo pitanje je upotreba ovih sredstava u Sarajevu. Ovi iz Republike Srpske tvrde da sigurno to nisu uradili, što je malo verovatno. Postoje dvije mogućnosti za tako masovne gubitke, a to je: da je upotrebljeno neko specijalno sredstvo koje eksplodira u vazduhu, pa je efekat tri do pet puta veći nego kod običnog projektila.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ:

General Rouz kaže da je bomba udarila u tezgu, a ne u zemlju, pa je zbog toga eksplodirala na metar i po od zemlje.

MOMČILO PERIŠIĆ:

Postoje specijalni padači - blizinski i tempirni, koji 15 do 20 metara iznad prepreke eksplodiraju, dakle, ne dodju do zemlje. Ja znam kakav je to prostor - zatvoren sa svih strana zgradama, koncentracija ljudi izuzetno velika, mali je prostor; u takvom prostoru efekat je još veći. Plus toga, tu je tramvajska stanica itd.

Mislim da bi bilo dobro da to pripremimo i da se Vlada SR Jugoslavije oglasi. Naši vojni eksperti tvrde da je to nemoguće. Mi pretpostavljamo da je to isto učinjeno i u ulici Vase Miskina - da je unapred pripremljen eksploziv; stavljen na više mesta; da je u datom moment dat signal da se to aktivira kada je bila najveće koncentracija ljudi.

Drugo, ima mišljenja da je zaista upotrebljen jedan njihov projektil koji je trebalo samo da maskira te efekte. Takvo je naše shvatanje. Inače, veoma malo je verovatno da jedan projektil kalibra 120 mm na tom prostoru može toliko ljudi da ubije.

Mi pretpostavljamo da su to uradili Mudžahedini, jer oni su protiv svih pregovora i dogovora. Drugo, nije isključeno da su to uradili Hrvati, da bi odvucli pažnju od pretnji sankcijama. Inače, nemoguće je da su Srbi u Sarajevu to postavili, sem sa distance.

ZORAN LIJIĆ:

Dobro, završavamo sednicu.

(Sednica završena u 19,30 sati).